

Sisäasiainministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Viite: Sisäasiainministeriön sähköpostikutsu 10.12.2012
Asia: Rahankeräyslain uudistaminen – kuulemistilaisuus 16.1.2013

Sisäasiainministeriö on uudistamassa rahankeräyslakia. Voimassa olevan rahankeräyslain 7 §:n mukaan rahankeräyslupa voidaan antaa Suomessa rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle, jolla on yksinomaan yleishyödyllinen tarkoitus. Eräin poikkeuksin rahankeräyslupa voidaan myöntää myös Suomessa toimivalle rekisteröimättömälle yhteisölle. Lakimuutoksen yhtenä tavoitteena on mahdollistaa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä.

Yliopistot muuttuivat vuoden 2010 alusta oikeushenkilöiksi. Vuoden 2013 alusta lukien opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimii 14 yliopistoa, joista kaksi on säätiölain mukaisia säätiöitä ja muut julkisoikeudellisia laitoksia. Yliopistolain uudistamiseen liittyi yliopistojen pääomittaminen, jota toteutettiin myös keräämällä yksityistä rahaa valtion vastinrahoitusta vastaan. Valtion myöntämä vastinrahoitus yliopistoille oli kaikkiaan noin 730 miljoonaa euroa.

Suomalaiset yliopistot toteuttivat laatuaan ensimmäiset julkiset kampanjat peruspääoman keräämisen yhteydessä vuosina 2008–2012. Rahankeräyskampanjat mursivat jään ja yliopistot ovat päättäneiden kampanjoiden jälkeen lähteneet aktiivisesti kehittämään varainhankintakulttuuriaan. Se tapahtuu uudistuneen yliopistolain hengessä. Lain tavoitteena on ollut yliopistojen rahoituspohjan laajentaminen. Se voi tapahtua esimerkiksi yksityisen rahoituksen suuntaan.

Iso-Britanniassa ja USA:ssa yliopistojen julkiset ja laajamittaiset varainhankintakampanjat kestävät tyypillisesti 5-10 vuotta. Jatkossa yliopistoilla on tarve järjestää 3-5 vuotta kestäviä laajamittaisia julkisia varainhankintakampanjoita, joiden yhteydessä vedotaan yleisöön rahankeräyslain tarkoittamalla tavalla ja joille tarvitaan rahankeräyslupa.

Suomen yliopistot UNIFI ry katsoo, että rahankeräyslakia uudistettaessa yliopistot tulee ottaa huomioon erityistapauksena. Rahankeräyslain ei tule asettaa erityyppisiä yliopistoja eriarvoiseen asemaan. Nykyisen lain perusteella vain säätiömuotoisille yliopistoille on mahdollista myöntää rahankeräyslupa. Laki uudistettaessa tulee antaa sekä julkisoikeudellisille yliopistoille että säätiömuotoisille yliopistoille yhtäläiset oikeudet rahankeräykseen. UNIFI ry katsoo, että lain ei tule estää yhteiskunnan kannalta mielekästä toimintaa ja lain tulisi rajoittaa rahankeräystä vain siinä määrin kuin on välttämätöntä.

Nykyisessä laissa on käsite yleishyödyllinen toiminta. Se on epämääräinen ja tulkinnanvarainen. Esimerkiksi yliopistojen perustoiminta ja yliopistolaissa asetetut tehtävät ovat sivistystä edistäviä. Yliopistojen harjoittama liiketoiminta voidaan kirjanpidollisin keinoin pitää eril-

lään lahjoitusvaroista.

Lisäksi rahankeräyslaissa tulee ottaa huomioon yliopistojen varainhankinnan jatkuva luonne ja yliopistojen tarve järjestää rahankeräyksiä useille tutkimusta ja opetusta tukeville hankkeille samanaikaisesti. Yksittäisen rahankeräyksen tulee voida kestää 5 vuotta. Erillisten pankkitilien perustaminen yliopistojen rahankeräyksiä varten ei ole tarkoituksenmukaista.

Helsingissä 18. tammikuuta 2013

Suomen yliopistot UNIFI ry, Finlands universitet UNIFI rf

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Liisa Savunen', written in a cursive style.

Liisa Savunen
Toiminnanjohtaja